

ZAPOSLENOST I ZARADE

Zaposlenost

Izvori i metodi prikupljanja podataka

Podaci o godišnjem i mjesečnom broju zaposlenih dobijaju se na osnovu evidencija koje su regulisane Zakonom o evidencijama u oblasti rada i zapošljavanja ("Sl.list RCG", br.69/03), a vode se u Centralnom registru Poreske uprave (CRPO), koje Zavod za statistiku redovno preuzima od istih.

Podaci o zaposlenima i nezaposlenima prema međunarodnim definicijama prikupljeni su Anketom o radnoj snazi.

Podaci o zapošljavanju i nezaposlenim licima preuzeti su od Zavoda za zapošljavanje i predstavljaju rezultate mjesečnih i godišnjih izvještaja

Obuhvat

Ovim evidencijama obuhvaćeni su zaposleni u preduzećima, ustanovama i organizacijama svih oblika svojine kao i strani državljani zaposleni u našoj zemlji.

Ne smatraju se zaposlenima lica koja rade po ugovoru o djelu ili po ugovoru o obavljanju privremenih i povremenih poslova.

Podaci o nezaposlenim licima obuhvataju sva lica koja su kod Zavoda za zapošljavanje registrovana kao nezaposlena

Anketom o radnoj snazi obuhvaćeno je stanovništvo preko petnaest godina starosti. Primarne jedinice uzorka su popisni krugovi, a u svakom popisnom krugu anketirano je po pet domaćinstava.

Radi što jasnijeg sagledavanja regionalnih razlika u iskazivanju rezultata Ankete o radnoj snazi podaci su prikazani po geografskoj podjeli crnogorskih opština na: Primorski region koji čine opštine: Ulcinj, Bar, Budva, Tivat, Kotor i Herceg Novi; Središnji region: Cetinje, Podgorica, Danilovgrad, i Nikšić; Sjeverni region: Plužine, Šavnik, Žabljak, Pljevlja, Bijelo Polje, Berane, Rožaje, Andrijevića, Plav, Mojkovac i Kolašin.

Definicije

Pod pojmom zaposleni podrazumijevaju se sva lica koja imaju zasnovan radni odnos sa preduzećem, ustanovom ili organizacijom ili individualnim poslodavcem bez obzira da li su radni odnos zasnovali na neodređeno ili određeno vrijeme i da li rade puno ili kraće od punog radnog vremena. Od 1.januara 2009.godine u ukupan broj zaposlenih u Crnoj Gori ulaze i zaposleni stranci na osnovu čl.1 Zakona o zapošljavanju i radu stranaca ("Sl.list CG", br. 22 od 02.04.2008.godine), a stupio na snagu 01.januara 2009.godine „stranac se može zaposliti, odnosno, raditi u Crnoj Gori pod uslovima utvrdjenim zakonom, kolektivnim ugovorom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorom i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava”.

Pod pojmom nezaposleni podrazumijevaju se lica stara od 15 do 65 godina starosti, koja nemaju zasnovan radni odnos niti su na drugi način ostvarila pravo na rad, koja se vode na evidenciji Zavoda za zapošljavanje.

Lica koja traže zaposlenje su nezaposlena lica.

Definicije za Anketu o radnoj snazi

U Anketi o radnoj snazi stanovništvo staro 15 i više godina prati se prema aktivnosti u posmatranoj sedmici, a ne prema formalnom statusu anketiranih lica.

EMPLOYMENT AND EARNINGS

Employment

Sources and methods of data collection

The data on annual and monthly number of employees are received on the basis of the records regulated by the Law on Records in the Area of Labour and Employment (Official Gazette of the Republic of Montenegro 69/03), kept by the Central Register of Tax Administration (CRTA), and regularly used by the Statistical Office of Montenegro.

Data on employed and unemployed persons have been collected through the Labour Force Survey according to international definitions

Data on employment and unemployed persons are transmitted by the Employment Bureau, representing the results of monthly and annual survey reports.

Coverage

The above mentioned records comprise employees in enterprises, institutions and organization of all types of ownership, as well as foreign citizens employed in our country.

Persons engaged on the basis of temporary contract or contract for performing temporary and occasional activities are not considered as employee.

The data on unemployed persons include the persons registered at the Employment Agency of Montenegro under the unemployed category

Labour Force Survey covers population aged 15 and over. Census enumeration areas are primary units of a sample, and five households are enumerated per each enumeration area.

In order to have a clear insight into regional differences, the LFS results are shown according to geographical distribution of Montenegrin municipalities to: Coastal region including the following municipalities: Ulcinj, Bar, Budva, Tivat, Kotor and Herceg Novi; Central region: Cetinje, Podgorica, Danilovgrad, and Nikšić; Northern region: Plužine, Šavnik, Žabljak, Pljevlja, Bijelo Polje, Berane, Rožaje, Andrijevića, Plav, Mojkovac and Kolašin.

Definitions

The term “employees” refers to all persons being employed in enterprises, institutions, organizations or by self-employed individuals no matter whether their employment status is based on a permanent or temporary contract and whether they work on a full-time or part-time basis. From the 1st January 2009 in the total number of employees enter also employed foreigners according to the article 1 of the Law on Employment and work of the foreigners (Official Gazette of Montenegro, number 22 from 2nd April, 2008), which took effect on the 1st January 2009 “strangers can be employed, i.e., work in Montenegro under condition established in Law, collective contract, confirmed and published international contract and generally accepted regulation of international Law.

Term unemployed person refers to a person aged between 15 and 65, not being employed nor in any kind realized his/her right to work and is registered at Employment Bureau.

Persons looking for a job are considered as unemployed persons.

Definitions of the Labour Force Survey

In the Labour Force Survey, the population aged 15 and above is viewed according to the activity in the reference week, and not according to the formal status of surveyed persons.

Pod pojmom **zaposleni** u ovoj anketi podrazumijevaju se lica koja obavljaju bilo kakav posao za zaradu ili profit tokom sedmice snimanja, čak i manje od sat vremena. Plaćanje uključuje uplate u gotivini ili "plaćanje u naturi" (plaćanje robom ili uslugama), bez obzira da li se plata dobija u sedmici kada je posao odrađen ili ne. Takođe se računaju i lica koja dobijaju zaradu za **obuku na poslu (pripravnici i šegrti)** koja uključuje proizvodnju roba i usluga. **Samo-zaposlena** lica sa biznisom, farmom ili profesionalnom praksom, takođe se smatraju zaposlenim ako se primjenjuje nešto od sledećeg:

- Lice radi na svom poslu, profesionalnoj praksi ili drži farmu za svrhu zarađivanja profita, čak i ako preduzeće ne uspijeva da ostvari profit;
- Lice provodi vrijeme na obavljanju posla, profesionalne prakse čak i ako nema prodaje, nije obavljalo profesionalne usluge ili ništa nije proizvedeno (npr. Farmer koji radi na aktivnostima održavanja farme; arhitekta koji provodi vrijeme čekajući klijente u kancelariji; ribar koji popravlja brod ili mreže za budući rad; lice koje pohađa seminar).
- Lica koja su u procesu formiranja svog posla, profesionalne prakse ili farme, kao što je kupovina i montiranje opreme, iznajmljivanje prostorija ili kupovina materijala za početak novog posla.
- Lica koja rade na svojoj **poljoprivrednoj farmi** smatraju se zaposlenima ako su radila tokom sedmice snimanja. Lica koja rade na svojoj **maloj poljoprivrednoj farmi**, a prodaju svoje poljoprivredne proizvode takođe se smatraju zaposlenima.
- Lice koje nije radilo ali je imalo posao sa kojeg je bilo privremeno odsutno tokom sedmice snimanja smatra se zaposlenim.

Porodični radnici su lica koja su pomagala drugom članu porodice u vođenju porodičnog posla ili poljoprivrednog gazdinstva a da, pri tome, nijesu bila plaćena za taj rad i pod uslovom da se ne smatraju zaposlenima.

Pod pojmom **nezaposleni** podrazumijevaju se lica koja tokom nedjelje snimanja (nijesu imala plaćeno zaposlenje ili samo-zaposlenje i nijesu obavljala nikakav plaćeni posao);

- su tokom predhodne četiri nedjelje aktivno tražili posao (preduzeli korake da traže plaćeni posao ili samo-zaposlenje);
- su bili dostupni za rad (u okviru 2 nedjelje)

Lica koja su našla posao koji treba da počnu kasnije uključuju se u nezaposlena lica.

Aktivno stanovništvo (radnu snagu) čine sva zaposlena i nezaposlena lica stara 15 i više godina.

Neaktivno stanovništvo čine sva lica stara 15 i više godina koja nijesu svrstana u aktivno stanovništvo.

Stopa aktivnosti predstavlja procenat aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina.

Stopa zaposlenosti predstavlja procenat zaposlenih u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina.

Stopa nezaposlenosti predstavlja procenat nezaposlenih u ukupnom broju aktivnih stanovnika.

Stopa neaktivnosti predstavlja procenat neaktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina

Objašnjenje znakova

. nije nula ali je izuzetno neprecizna procjena ($CV \geq 0,3$)

(()) neprecizna procjena ($0,2 \leq CV < 0,3$)

() manje precizna procjena ($0,1 \leq CV < 0,2$)

CV: Koeficijent varijacije.

The term **employees** in the survey refer to persons who perform any work for wage or profit during the reference week, even for as little as one hour. Pay includes cash payments or "payment in kind" (payment in goods or services rather than money), disregarding whether the payment was received in the week the work was done or not. Persons who receive wages for on-the-job training (apprentices or trainees) are also considered as employees. **Self-employed persons** with a business, farm or professional practice are also considered to be working if one of the following applies:

- A person works in his own business, professional practice or farm for the purpose of earning a profit, even if the enterprise is failing to make a profit;
- A person spends time on the operation of a business, professional practice or farm even if no sales were made, no professional services were rendered, or nothing was actually produced (for example, a farmer who engages in farm maintenance activities; an architect who spends time waiting for clients in his/her office; a fisherman who repairs his boat or nets for future operations; a person who attends a convention or seminar).
- A person is in process of setting up a business, farm or professional practice, such as the buying or installing of equipment, renting the office or ordering of supplies in preparation for opening a new business.
- A person who works on its own **agriculture farm** should be considered as employed if worked during the reference week. A person who works on its own **small agriculture farm**, and sell their products are also considered as employees.
- A person who was not working but had a job or business from which he/she was absent during the reference week is considered as employee.

A family worker is a person who assisted the other member of the household in running family business or agricultural holding, without receiving any formal pay, and providing that they not considered themselves as employee.

The term **unemployed** refers to persons who in the reference week did not work (not in paid employment or self-employment and did not do any paid work);

in the past four weeks were actively seeking work (specific steps were taken to seek paid employment or self-employment);

were currently available for work (within two weeks)

Persons who had found a job to start later are also included among unemployed persons.

Active population (labour force) include all employees and unemployed persons aged 15 and above.

Inactive persons are those, aged 15 years and over, who are not classified as persons in employment or as unemployed persons.

Activity rate represents the percentage of active population in the total population aged 15 and above.

Employment rate represents the percentage of persons in employment in the total population aged 15 and above.

Unemployment rate represents the percentage of unemployed persons in the total active population.

Inactivity rate represents the percentage of non-active population in total population aged 15 and above.

Explanation of symbols

. not zero but extremely inaccurate estimation ($CV \geq 0.3$)

(()) inaccurate estimation ($0.2 \leq CV < 0.3$)

() less accurate estimation ($0.1 \leq CV < 0.2$)

CV: Coefficient of variation.

Zarade

Izvori i metodi prikupljanja podataka

Podaci o prosječnim zaradama prikazuju zarade isplaćene u mjesecu (u godini) i dobijeni su iz redovnog mjesečnog statističkog istraživanja *Mjesečni izvještaj o zaposlenima i zaradama zaposlenih (obrazac RAD-1)*.

Obuhvat

Podatkom o prosječnoj zaradi zaposlenih u preduzećima, ustanovama, zadrugama i organizacijama u privatnoj, mješovitoj ili državnoj svojini, obuhvaćena je prosječna zarada zaposlenih na neodređeno ili određeno vrijeme bez obzira da li zaposleni radi puno ili kraće od punog, nepuno ili skraćeno radno vrijeme.

Pri sprovođenju istraživanja o zaradama usvojen je organizaciono-teritorijalni princip posmatranja, gdje je opština uzeta kao osnovna teritorijalna jedinica.

Od 2011. godine primjenjuje se Zakon o klasifikaciji djelatnosti, tako da su u ovom godišnjaku podaci o zaradama prikazani po novoj klasifikaciji djelatnosti.

Mjesečnim izvještajem o zaposlenim i zaradama obuhvaćeno je oko 70% od ukupnog broja zaposlenih.

Definicije

Zarada zaposlenog je bruto zarada koja obuhvata zaradu za obavljani rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja koja podliježu plaćanju poreza na dohodak fizičkih lica, utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu. (član 78. Zakona o radu Sl.br 49 od 2008 godine, 26/09 i 59/11, član 1. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (Sl.broj 79 od 23 decembra 2008.godine), 86/09 i 78/10.

Prosječna zarada izračunava se tako što se ukupno isplaćena masa zarada u mjesecu dijeli sa brojem zaposlenih koji su primili zaradu.

Indeks realne prosječne zarade predstavlja odnos između indeksa nominalne prosječne zarade i indeksa potrošačkih cijena

Earnings

Sources and methods of data collection

Data on average earnings show earnings paid out in a month (year), and are obtained from regular monthly statistical survey *Monthly report on employed persons and their earnings (questionnaire RAD-1)*.

Coverage

Data on average earnings of employed persons in enterprises, institutions, cooperatives and organizations of private, mixed or state ownership include average earnings of persons employed on a permanent or temporary basis, no matter whether they work full-time, part time or short time.

The organizational-territorial observation principle is used for a survey on earnings, whereas municipality represent a basic territorial unit.

From 2011, the Law on Classification of Activities have been implemented; therefore, the data on earnings in this Yearbook are presented according to the new Classification of Activities.

The monthly survey on employed persons and earnings covers around 70% of total number of employed persons.

Definitions

Earnings of employed persons are gross earnings covering payments for performed work and time spent at work, increased earnings (payments for days not worked), compensation of the earnings and other income, liable to tax on natural person's income, defined by the law, collective agreement, and working contract (Article 78 of the Labour Law, OG 49/08, 26/09 i 59/11, Article 1 of the Law Amending the Law on Compulsory Social Insurance, OG 79/08), 86/09 i 78/10.

Calculation of the average earning is done so that the total sum of all monthly earnings paid is divided by the number of employees received salary.

Real average earnings index is the ratio of Nominal average earnings index and Consumer price index.

5 – 1. ZAPOSLENI PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI¹⁾PERSONS IN EMPLOYMENT
BY NACE¹⁾

	Ukupno zaposleni <i>Total employment</i>		Žene <i>Women</i>		% žena u ukupnom broju zaposlenih <i>% of women in total number of employees</i>		
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	
UKUPNO	163 082	166 531	75 229	77 693	46,1	46,7	TOTAL
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2 292	2 505	833	908	36,3	36,2	Agriculture, forestry and fishery
Poljoprivredna proizvodnja, lov i prateće uslužne djelatnosti	1 968	2 186	776	846	39,4	38,7	Agricultural production, hunting and following service activities
Šumarstvo i sječa drveća	223	208	35	35	15,7	16,8	Forestry and logging
Ribarstvo i akvakulture	101	111	22	27	21,8	24,3	Fishery and aquaculture
Vađenje ruda i kamena	1 975	1 893	290	302	14,7	16,0	Mining and quarrying
Vađenje uglja	967	1 004	146	160	15,1	15,9	Coal mining
Vađenje ruda metala	528	435	51	53	9,7	12,2	Mining of iron ores
Ostalo rudarstvo	403	312	64	59	15,9	18,9	Other mining
Uslužne djelatnosti u vezi sa rudarstvom	77	142	29	30	37,7	21,1	Service activities related to mining
Prerađivačka industrija	14 368	13 041	4 350	4 257	30,3	32,6	Processing industry
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	2 988	3 247	1 533	1 548	51,3	47,7	Production of food
Proizvodnja pića	463	487	156	155	33,7	31,8	Production of beverages
Proizvodnja duvanskih proizvoda	184	205	99	96	53,8	46,8	Production of tobacco products
Proizvodnja tekstila	231	209	127	131	55,0	62,7	Production of textile
Proizvodnja odjevnih predmeta	239	256	214	200	89,5	78,1	Production of garment
Proizvodnja kože i predmeta od kože	121	161	104	105	86,0	65,2	Production of leather and leather products
Prerada drveta i proizv, od drveta, plute, slame	1 362	1 208	238	245	17,5	20,3	Processing of wood and production of wood, cork, straw
Proizvodnja papira i proizvoda od papira	382	286	85	80	22,3	28,0	Production of paper and paper products
Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	578	650	319	323	55,2	49,7	Printing and reproduction of audio and video recordings
Proizvodnja koksa i derivata nafte	-	-	-	-	-	-	Production of coke and refined petroleum products
Proizv, hemikalija i hemijskih proizvoda	229	204	43	45	18,8	22,1	Production of chemicals and chemical products
Proizv, osnovnih farmaceutskih proizvoda	280	264	178	174	63,6	65,9	Production of basic pharmaceutical products
Proizv, proizvoda od gume i plastike	290	293	66	60	22,8	20,5	Production of rubber and plastic
Proizv, proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	618	594	105	112	17,0	18,9	Production of other non-metallic mineral products
Proizvodnja osnovnih metala	3 018	1 698	279	212	9,2	12,5	Production of basic metals
Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina	1 351	1 194	244	240	18,1	20,1	Production of metal products, except machinery
Proizvodnja kompjutera, elektronskih i optičkih proizvoda	120	115	19	17	15,8	14,8	Production of computers, electronical and optical products
Proizvodnja električne opreme	38	43	14	12	36,8	27,9	Production of electrical equipment
Proizvodnja mašina i opreme na drugom mjestu nepromenuta	216	129	80	67	37,0	51,9	Production of machinery and equipment not elsewhere specified
Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	-	-	-	-	-	-	Production of motor vehicles, trailers and semi trailers
Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava	25	35	6	6	24,0	17,1	Production of other transport equipment
Proizvodnja namještaja	637	569	200	174	31,4	30,6	Production of furniture
Ostale prerađivačke djelatnosti	99	149	79	78	79,8	52,3	Other production activities
Popravka i montaža mašina i opremeni	899	1 045	162	177	18,0	16,9	Repair and installation of machinery and equipment
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	2 825	3 094	555	608	19,6	19,7	Supply with electrical energy, gas and steam
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	2 825	3 094	555	608	19,6	19,7	Supply with electrical energy, gas and steam

¹⁾ Obuhvaćeni zaposleni u svim sektorima¹⁾ Employed persons in all sectors of ownership included

5 – 1. ZAPOSLENI PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI¹⁾PERSONS IN EMPLOYMENT
BY NACE¹⁾

/nastavak/

/continued/

	Ukupno zaposleni <i>Total employment</i>		Žene <i>Women</i>		% žena u ukupnom broju zaposlenih <i>% of women in total number of employees</i>		
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	4 597	4 627	870	933	18,9	20,2	<i>Water supply, waste water management</i>
Skupljanje, obrada i distribucija vode	2 009	2 017	423	434	21,1	21,5	Collection, processing and distribution of water
Uklanjanje otpadnih voda	-	-	-	-	-	-	Waste water disposal
Skupljanje, obrada i odlaganje otpada, ponovno iskorišćavanje	591	590	23	22	3,9	3,7	Collection, processing and disposal of waste, re-use
Čišćenje životne sredine i druge aktivnosti	1 997	2 020	424	477	21,2	23,6	Cleaning of environment and other activities
Građevinarstvo	8 049	8 360	1 676	1 697	20,8	20,3	<i>Construction</i>
Izgradnja zgrada	4 011	4 303	930	962	23,2	22,4	Building construction
Izgradnja ostalih građevina	1 408	1 799	367	364	26,1	20,2	Other buildings construction
Specijalizovani građevinski radovi	2 630	2 258	379	371	14,4	16,4	Specialized construction activities
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	37 820	37 685	19 455	20 290	51,4	53,8	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	1 871	2 146	703	785	37,6	36,6	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na veliko osim trgovine motornim vozilima i motociklima	16 509	16 643	7 518	7 726	45,5	46,4	Wholesale except trade of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na malo osim trgovine motornim vozilima i motociklima	19 440	18 896	11 234	11 779	57,8	62,3	Retail trade except trade of motor vehicles and motorcycles
Saobraćaj i skladištenje	9 188	9 384	2 235	2 376	24,3	25,3	<i>Transportation and storage</i>
Kopneni saobraćaj, cjevovodni transport	4 277	4 495	723	759	16,9	16,9	Land transport, pipeline transport
Vodeni saobraćaj	187	206	63	74	33,7	35,9	Water transport
Vazdušni saobraćaj	379	430	198	214	52,2	49,8	Air transport
Skladištenje i prateće aktivnosti u saobraćaju	3 433	3 332	839	903	24,4	27,1	Storage and following activities in transport
Poštanske i kurirske aktivnosti	912	921	412	426	45,2	46,3	Postal and courier activities
Usluge smještaja i ishrane	12 429	13 209	7 009	7 091	56,4	53,7	<i>Accommodation and food services</i>
Smještaj	5803	5 962	3 480	3 739	60,0	62,7	Accommodation
Djelatnost pripremanja i posluživanja hrane i pića	6 626	7 247	3 529	3 352	53,3	46,3	Activity of preparing and serving of food and beverages
Informisanje i komunikacije	4 718	4 831	2 094	2 089	44,4	43,2	<i>Informations and communications</i>
Izdavačke djelatnosti	678	670	394	392	58,1	58,5	Publishing activities
Filmska, video i televizijska produkcija, snimanje	273	275	50	66	18,3	24,0	Movie, video and television production, recording
Programske aktivnosti i emitovanje	1 251	1 227	393	390	31,4	31,8	Programming and broadcasting activities
Telekomunikacije	2 031	1 983	968	916	47,7	46,2	Telecommunications
Kompjutersko programiranje, konsultacijske i srodne aktivnosti	409	554	221	225	54,0	40,6	Computer programming, consultation and related activities
Informacione uslužne djelatnosti	76	122	68	100	89,5	82,0	Information service activities

¹⁾ Obuhvaćeni zaposleni u svim sektorima¹⁾ Employed persons in all sectors of ownership included

5 – 1. ZAPOSLENI PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI¹⁾PERSONS IN EMPLOYMENT,
BY NACE¹⁾

/nastavak/

/continued/

	Ukupno zaposleni <i>Total employment</i>		Žene <i>Women</i>		% žena u ukupnom broju zaposlenih <i>% of women in total number of employees</i>		
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	
Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	4 183	4 326	2 530	2 596	60,5	60,0	Financial and insurance activities
Finansijske usluge, osim osiguranja i penzijskih fondova	3 335	3 330	1 971	2 005	59,1	60,2	Financial services, except insurance and pension funds
Osiguranje, reosiguranje i penzijski fondovi osim obaveznog soc. osiguranja	582	723	455	491	78,2	67,9	Insurance, reinsurance and pension funds, except compulsory social insurance
Pomoćne djelatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	266	273	104	100	39,1	36,6	Auxiliary activities in providing financial services and insurance
Poslovanje sa nekretninama	1 271	1 335	510	576	40,1	43,1	Real estate business
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	6 370	6 927	2 897	2 948	45,5	42,6	Professional, scientific and technological activities
Pravni i računovodstveni poslovi	1 367	1 699	968	1 040	70,8	61,2	Legal and accounting activities
Upravljačke djelatnosti, savjetovanje u vezi sa upravljanjem	2 556	2 599	437	440	17,1	16,9	Managing activities, consulting related to management
Arhitektonske i inženjerske djelatnosti i inženjersko ispitivanje i analize	1 020	1 102	809	784	79,3	71,1	Architectural and engineering activities and engineering testing and analysis
Naučno istraživanje i razvoj	227	230	129	130	56,8	56,5	Scientific research and development
Reklamiranje i istraživanje tržišta	499	533	237	231	47,5	43,3	Advertising and market research
Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti	420	501	221	228	52,6	45,5	Other professional, scientific and technical activities
Veterinarska djelatnost	281	263	96	95	34,2	36,1	Veterinarian activities
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3 347	3 739	1 274	1 325	38,1	35,4	Administrative and support service activities
Iznajmljivanje i lizing	395	402	140	157	35,4	39,1	Rent and leasing
Djelatnost zapošljavanja	342	333	254	251	74,3	75,4	Employment activity
Djelatnost putničkih agencija, tur-operatora, usluge rezervacije i prateće aktivnosti	969	889	438	445	45,2	50,1	Travel agencies, tour operators, reservation services and related activities
Zaštitne i istražne djelatnosti	972	1 497	208	212	21,4	14,2	Security and investigation activities
Usluge održavanja objekata i okoline	293	323	144	160	49,1	49,5	Services of maintenance of facilities and environment
Kancelarijsko-administrativne i druge pomoćne poslovne aktivnosti	376	295	90	100	23,9	33,9	Office administrative and other related business activities
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	19 195	19 861	7 594	7 823	39,6	39,4	Public administration and defense, compulsory social insurance
Obrazovanje	12 223	13 101	9 050	9 428	74,0	72,0	Education
Zdravstvena i socijalna zaštita	10 565	10 869	8 047	8 291	76,2	76,3	Health and social care
Umjetnost, zabava i rekreacija	4 211	4 288	2 090	2 214	49,6	51,6	Art, entertainment and recreation
Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti	557	577	240	273	43,1	47,3	Creative, artistic and entertainment activities
Djelatnost biblioteka, arhiva, muzeja i ostale kulturne djelatnosti	815	800	442	472	54,2	59,0	Activity of libraries, archives, museums and other cultural activities
Kockanje i klađenje	1 944	1 942	1 137	1 148	58,5	59,1	Gambling and betting
Sportske, zabavne i rekreativne djelatnosti	895	969	271	321	30,3	33,1	Sport, entertainment and recreation activities
Ostale uslužne djelatnosti	3 456	3 456	1 870	1 941	54,1	56,2	Other service activities
Djelatnosti udruženja	1 257	1 339	640	673	50,9	50,3	Associations activities
Popravke kompjutera i predmeta za ličnu upotrebu	502	432	80	88	15,9	20,4	Repair of computers and items for personal use
Ostale lične uslužne djelatnosti	1 697	1 685	1 150	1 180	67,8	70,0	Other service activities

¹⁾ Obuhvaćeni zaposleni u svim sektorima¹⁾ Employed persons in all sectors of ownership included

5 – 2. UKUPNO STANOVNIŠTVO, PREMA
AKTIVNOSTI I POLU, 2012.PRINCIPAL CHARACTERISTICS OF THE POPULATION
BY ACTIVITY AND SEX, 2012

	Crna Gora <i>Monte- negro</i>	Primorski region <i>Coastal region</i>	Središnji region <i>Central region</i>		Sjeverni region <i>Northern region</i>	
			svega <i>Total</i>	od toga / of hich <i>Podgorica</i>		
Ukupno/Total (1000)						
Svega	619,7	148,6	293,2	185,7	177,8	<i>Total population</i>
Aktivno stanovništvo	250,4	62,5	127,7	86,1	60,3	<i>Labour force</i>
Zaposleni	201,0	55,9	106,7	75,9	38,3	<i>Persons in employment</i>
- sa radnim vremenom kraćim od punog	9,1	2,1	4,5	(2,8)	2,5	<i>- working part time</i>
Nezaposleni	49,4	6,5	20,9	10,3	22,0	<i>Unemployed persons</i>
- registrovani kod ZZZ ¹⁾	42,6	(5,1)	18,0	9,6	19,5	<i>- registered at the Employment Agency</i>
- prvi put traži zaposlenje	29,6	(3,4)	12,0	6,1	14,2	<i>- seeking first job</i>
Neaktivno stanovništvo	250,5	59,7	108,7	61,7	82,1	<i>Inactive persons</i>
Stanovništvo staro 15 i više god.	501,0	122,2	236,3	147,8	142,4	<i>Working age population</i>
Lica mlađa od 15 godina	118,8	26,4	56,9	37,8	35,4	<i>Persons less than 15 years</i>
Stopa aktivnosti	50,0	51,1	54,0	58,3	42,3	<i>Activity rate</i>
Stopa zaposlenosti	40,1	45,7	45,2	51,4	26,9	<i>Employment rate</i>
Stopa nezaposlenosti	19,7	10,4	16,4	12,0	36,5	<i>Unemployment rate</i>
Učešće mlađih od 15 godina u ukupnom stanovništvu	19,2	17,8	19,4	20,4	19,9	<i>Share of population under 15 in total population</i>

1) Izvor: Anketa o radnoj snazi

1) Source: Labour Force Survey

5 – 3. ŽENE PREKO 15 GODINA STAROSTI,
PO AKTIVNOSTI, 2012.WOMEN OVER AGE OF 15,
BY ACTIVITY, 2012

	Crna Gora <i>Monte- negro</i>	Primorski region <i>Coastal region</i>	Središnji region <i>Central region</i>		Sjeverni region <i>Northern region</i>	
			svega <i>Total</i>	od toga / of hich <i>Podgorica</i>		
Žene (u hiljadama) / Women (in thousands)						
Svega	313,5	76,1	149,2	95,1	88,3	<i>Total population</i>
Aktivno stanovništvo	111,4	27,4	58,7	40,9	25,4	<i>Labour force</i>
Zaposleni	88,8	24,7	49,0	35,6	15,1	<i>Persons in employment</i>
- sa radnim vremenom kraćim od punog	4,0	(0,9)	(1,7)	1,1	(1,5)	<i>- working part time</i>
Nezaposleni	22,6	2,7	9,7	5,3	10,3	<i>Unemployed persons</i>
- registrovani kod ZZZ ¹⁾	19,9	(2,0)	8,6	5,1	9,3	<i>- registered at the Employment Agency¹⁾</i>
- prvi put traži zaposlenje	14,8	(1,4)	6,3	3,5	7,1	<i>- seeking first job</i>
Neaktivno stanovništvo	145,1	36,1	63,2	36,0	45,8	<i>Inactive persons</i>
Stanovništvo staro 15 i više god.	256,5	63,5	121,9	76,9	71,2	<i>Working age population</i>
Lica mlađa od 15 godina	57,0	12,6	27,3	18,2	17,1	<i>Persons less than 15 years</i>
Stopa aktivnosti	43,4	43,1	48,2	53,2	35,7	<i>Activity rate</i>
Stopa zaposlenosti	34,6	38,9	40,2	46,3	21,2	<i>Employment rate</i>
Stopa nezaposlenosti	20,3	9,9	16,5	13,0	40,6	<i>Unemployment rate</i>
Učešće mlađih od 15 godina u ukupnom stanovništvu	18,2	16,6	18,3	19,1	19,4	<i>Share of population under 15 in total population</i>

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

1)- Registrovani u Zavodu za zapošljavanje su podaci prema odgovoru ispitanika. Prema rezultatima ankete u svakom regionu registrovani nezaposleni odgovaraju broju lica koja ostvaruju zdravstveno osiguranje kao nezaposleni i registrovani su kod Fonda zdravstva

1)- Registered in Employment Agency as reported by According to the LFS, results in each region the number of persons who consider themselves registered unemployed equals the number of persons who are considered as registered unemployed by the Health Fund.

5 – 4. ZAPOSLENA LICA, PREMA SEKTORIMA
DJELATNOSTI I POLU, CRNA GORA 2012.

PERSONS IN EMPLOYMENT BY SECTORS
OF ACTIVITY AND SEX, MONTENEGRO 2012

	u hiljadama / in thousands			%			% Žene % Women	
	Ukupno Total	Muškarci Men	Žene Women	Ukupno Total	Muškarci Men	Žene Women		
Ukupno	201,0	112,2	88,8	100,0	100,0	100,0	44,2	Total
Poljoprivredne djelat. ¹⁾	11,4	7,0	4,4	5,7	6,2	4,9	38,6	Agriculture¹⁾
Nepoljoprivredna zanimanja	35,0	28,4	6,6	17,4	25,3	7,5	18,9	Industry
Vađenje ruda i kamena;	((1,8))	(1,8)	.	(0,9)	(1,6)	.	.	<i>Mining</i>
Prerađivačka djelatnost	14,8	11,3	(3,6)	7,4	10,0	(4,0)	24,1	<i>Manufacturing</i>
Snabdijevanje el. energ., gasom, parom i klimatizacija	2,9	2,2	.	1,4	2,0	((0,8))	((23,4))	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning</i>
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	4,0	3,1	(1,0)	2,0	2,7	1,1	(24,2)	<i>Water supply, wastewater management</i>
Građevinarstvo	11,4	10,1	(1,3)	5,7	9,0	(1,5)	(11,7)	<i>Construction</i>
Uslužne djelatnosti	154,6	76,8	77,8	76,9	68,5	87,6	50,3	Services
Trgovina na veliko i malo, opravka	49,6	22,1	27,6	24,7	19,7	31,0	55,5	<i>Wholesale, retail; certain repair</i>
Saobraćaj, skladištenje i veze	10,9	9,4	(1,5)	5,4	8,4	(1,7)	(13,8)	<i>Transport, storage and communication</i>
Usluge smještaja i ishrane	17,4	10,7	6,7	8,7	9,5	7,6	38,6	<i>Accommodation and food services</i>
Informisanje i komunikacije	5,0	2,4	2,5	2,5	2,2	2,8	50,6	<i>Information and communications</i>
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	4,1	(1,7)	2,3	2,0	(1,5)	2,6	57,5	<i>Financial and insurance activities</i>
Poslovanje sa nekretninama	(0,0)	.	(0,0)	(0,0)	.	(0,0)	0,0	<i>Real estate, leasing and business activities</i>
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	8,9	(4,8)	4,1	4,4	(4,3)	4,6	46,1	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3,9	2,9	(1,0)	2,0	2,6	(1,1)	(25,9)	<i>Administrative and support service activities</i>
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	20,6	11,6	8,9	10,2	10,3	10,1	43,5	<i>Public administ. and defence</i>
Obrazovanje	13,2	(4,0)	9,2	6,6	(3,6)	10,3	69,7	<i>Education</i>
Zdravstvena i socijalna zaštita	10,8	2,3	8,5	5,4	(2,0)	9,6	78,8	<i>Health and social work</i>
Umjetnost, zabava i rekreacija	4,8	2,7	2,0	2,4	2,4	2,3	42,8	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Ostale uslužne djelatnosti ²⁾	(5,4)	2,0	(3,4)	(2,7)	1,8	(3,8)	61,0	<i>Other social and personal services²⁾</i>

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

¹⁾ Poljoprivreda uključuje šumarstvo i ribarstvo

¹⁾ Agriculture includes forestry and fishing

²⁾ Uključuje domaćinstva sa zaposlenim osobama, kao i eksteritorijalne organizacije

²⁾ Including households with employed persons, as well as extraterritorial organisations

5 – 5. ZAPOSLENA LICA PO STATUSU
ZAPOSLENJA I POLU, CRNA GORA 2012

EMPLOYEES BY TYPE AND DURATION OF CONTRACT
AND SECTOR OF ACTIVITY, MONTENEGRO 2012

	u hiljadama / in thousands			%			% Žene % Women	
	ukupno Total	muškarci Men	žene Women	ukupno Total	muškarci Men	žene Women		
Ukupno	201,0	112,2	88,8	100,0	100,0	100,0	44,2	Total
Samozaposleni	32,3	23,3	8,9	16,1	20,8	10,1	27,7	<i>Self-employed persons</i>
Zaposleni radnici	164,6	86,9	77,7	81,9	77,4	87,5	47,2	<i>Employees</i>
- sa pismenim ugovorom	157,3	82,7	74,6	95,6	95,3	96,0	47,4	<i>- with written contract</i>
- ostali oblici rada	7,3	4,1	3,1	4,4	4,7	4,0	43,3	<i>- other forms of work</i>
Porodični radnici	(4,2)	(2,0)	2,2	(2,1)	(1,8)	2,5	52,0	<i>Family workers</i>

5 – 6. ZAPOSLENA LICA PO STEPENU
OBRAZOVANJA I POLU, CRNA GORA 2012

EMPLOYED POPULATION BY SCHOOL
ATTAINMENT AND SEX, MONTENEGRO 2012

	u hiljadama / in thousands			%			% Žene % Women	
	ukupno <i>Total</i>	muškarci <i>Men</i>	žene <i>Women</i>	ukupno <i>Total</i>	muškarci <i>Men</i>	žene <i>Women</i>		
Ukupno	201,0	112,2	88,8	100,0	100,0	100,0	44,2	<i>Total</i>
Bez škole i nepotpuna osnovna škola	1,9	1,3	0,7	1,0	1,1	0,8	35,7	<i>Less than primary education</i>
Osnovna škola	12,0	6,8	(5,2)	6,0	6,0	(5,9)	(43,6)	<i>Primary education</i>
Stručno obrazovanje nakon osnovne škole	21,5	14,1	7,4	10,7	12,6	8,4	34,5	<i>Vocational education after primary school</i>
Srednje opšte obrazovanje	14,2	6,5	7,7	7,1	5,8	8,7	54,4	<i>Secondary general education</i>
Srednje stručne škole	95,7	54,8	40,9	47,6	48,9	46,0	42,7	<i>Secondary vocational educat.</i>
Više i visoko stručno obrazov.	55,6	28,8	26,8	27,7	25,6	30,2	48,3	<i>Tertiary education</i>
Od toga								<i>Of which</i>
Više stručno obrazovanje	10,6	6,3	4,3	5,3	5,6	4,8	40,2	<i>First stage of tertiary education</i>
Fakultet, akademija ili visoka škola, doktori i magistri nauka	45,0	22,5	22,6	22,4	20,0	25,4	50,1	<i>Second stage of tertiary education, bachelors', masters, or doctors' degree</i>

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

5 –7. ZAPOSŁJAVANJE

EMPLOYMENT

	Zaposleni posredstvom Zavoda za Zapošljavanje ¹⁾ <i>Employed through Employment Bureau¹⁾</i>	Stanje prijavljenih radi zaposlenja krajem godine <i>Employment claimants registered during a calendar year</i>					Podnijete prijave <i>Submitted notifications</i>	
		ukupno <i>Total</i>	žene <i>Women</i>	prvi put traže zaposlenje <i>Seeking work for the first time</i>	stručni ²⁾ <i>Skilled²⁾</i>	s pravom na zdravstvenu zaštitu <i>Entitled to health care</i>	o prestanku rada u decembru <i>About work stoppage in December</i>	o slobodnim radnim mjestima u decembru <i>About job vacancies in December</i>
2008	2 257	28 378	12 758	6 664	20 719	28 378	413	3 009
2009	1 228	30 169	13 704	6 618	22 596	30 169	681	1 477
2010	1 152	32 106	14 383	7 036	24 438	32 106	441	1 191
2011	1 396	30 552	14 341	7 318	23 731	30 552	458	876
2012	1 212	31 168	14 780	8 243	24 983	31 168	277	972

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Source: Employment Bureau of Montenegro

¹⁾ Mjesečni prosjek

¹⁾ Monthly average.

²⁾ Obuhvaćeni su i KV i VKV radnici

²⁾ Qualified and highly qualified workers included

5 – 8. LICA KOJA SU TRAZILA ZAPOSLENJE
Stanje 31. decembar

PERSONS LOOKING FOR EMPLOYMENT
As on 31st December

	2008	2009	2010	2011	2012	
UKUPNO	28 378	30 169	32 106	30 552	31 168	TOTAL
	PREMA STAROSTI BY AGE					
Ispod 18 godina	89	88	71	63	59	Under 18 years
18 – 25	4 348	5 076	5 245	5 438	6 121	18 – 25 years
25 – 40	7 600	8 229	8 890	9 474	10 313	25 – 40 years
40 – 50	6 307	5 732	5 815	5 304	5 048	40 – 50 years
50 i više godina	10 034	11 044	12 085	10 273	9 627	Over 50 years
	PREMA RADNOM STAŽU BY EMPLOYMENT RECORD					
Bez radnog staža	6 536	6 618	7 036	7 318	8 243	Without employment record
Staž od 1 godine	2 744	2 936	2 868	3 145	3 507	1 year probation
1 – 2	1 589	2 137	2 128	2 163	2 320	1 – 2 years
2 – 3	838	1 087	1 279	1 318	1 314	2 – 3 years
3 – 5	1 121	1 430	1 529	1 770	1 861	3 – 5 years
5 – 10	1 722	1 884	2 128	2 287	2 501	5 – 10 years
10 – 20	3 295	3 368	3 622	3 204	3 037	10 – 20 years
20 – 30	7 860	7 900	8 476	7 083	6 459	20 – 30 years
30 i više godina	2 673	2 809	3 040	2 264	1 926	Over 30 years
	PREMA VREMENU ČEKANJA NA ZAPOSLENJE BY DURATION OF WAITING FOR EMPLOYMENT					
Do 6 mjeseci	8 163	9 085	8 952	8 794	9 602	Under 6 months
6 – 9	2 832	2 201	2 402	2 150	1 980	6 – 9 months
9 – 12	1 633	2 038	2 823	1 904	1 909	9 – 12 months
1 – 3 godine	7 366	7 969	8 786	8 505	7 845	1 – 3 years
3 – 5	3 725	3 781	3 853	3 817	4 128	3 – 5 years
5 – 8	1 887	2 505	2 934	2 895	3 016	5 – 8 years
Više od 8 godina	2 772	2 590	2 563	2 487	2 688	Over 8 years

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Source: Employment Bureau of Montenegro

**5 – 9. LICA KOJA SU TRAZILA ZAPOSLENJE I NEZAPOSLENI
PRIJAVLJENI ZAVODU ZA ZAPOSJLJAVANJE**

**JOB CLAIMANTS AND UNEMPLOYED PERSONS
REGISTERED AT EMPLOYMENT BUREAU**

	Prosječan broj lica koja su tražila zaposlenje <i>Average number of employment claimants</i>					Lica koja su krajem godine ostala nezaposlena <i>Persons remained unemployed at the end of year</i>				
	ukupno <i>Total</i>	žene <i>Women</i>	NKV, PKV, NSS <i>UQW, HFQ, PE</i>	VKV i KV <i>HQ and QW</i>	VSS, VŠ, SSS <i>HE, HRE, SE</i>	ukupno <i>Total</i>	žene <i>Women</i>	NKV, PKV, NSS <i>UQW, HFQ, PE</i>	VKV i KV <i>HQ and QW</i>	VSS, VŠ, SSS <i>HE, HRE, SE</i>
2008	29 514	13 193	7 824	9 306	12 384	28 378	12 758	7 659	8 759	11 960
2009	28 385	12 756	7 392	8 633	12 360	30 169	13 704	7 573	9 023	13 573
2010	31 864	14 270	7 770	9 304	14 790	32 106	14 383	7 668	9 231	15 207
2011	30 875	14 105	7 215	8 498	15 163	30 552	14 341	6 821	8 145	15 586
2012	30 182	14 093	6 433	7 795	15 954	31 168	14 780	6 185	7 665	17 318

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Source: Employment Bureau of Montenegro

**5 – 10. SLOBODNA RADNA MJESTA I ZAPOSLENI
POSREDSTVOM ZAVODA ZA ZAPOSJLJAVANJE**

**VACANCIES AND PERSONS EMPLOYED
THROUGH EMPLOYMENT BUREAU**

	Slobodna radna mjesta ¹⁾ <i>Vacancies¹⁾</i>				Zaposleni posredstvom Zavoda za zapošljavanje ¹⁾ <i>Employed through the Employment Bureau¹⁾</i>			
	ukupno <i>Total</i>	NKV,PKV, NSS <i>UQW, HFQ, PE</i>	VKV i KV <i>HQ and QW</i>	VSS, VŠ, SSS <i>HE, HRE, SE</i>	ukupno <i>Total</i>	NKV,PKV, NSS <i>UQW, HFQ, PE</i>	VKV i KV <i>HQ and QW</i>	VSS, VŠ, SSS <i>HE, HRE, SE</i>
2008	3 009	634	704	1 671	985	201	256	528
2009	1 477	531	216	730	787	204	154	429
2010	1 191	491	107	593	1 122	232	230	660
2011	876	223	103	550	1 251	299	223	729
2012	972	227	71	674	1 045	126	92	827

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore
¹⁾ Stanje krajem decembra

Source: Employment Bureau of Montenegro
¹⁾ Situation at the end of December

5 – 11. NEZAPOSLENA LICA PREMA DUŽINI TRAŽENJA
POSLOVA, I POLU, CRNA GORA 2012

UNEMPLOYED PERSONS BY CLAIM JOB
DURATION AND SEX, MONTENEGRO 2012

	u hiljadama / in thousands			%			% Žene % Women	
	ukupno Total	muškarci Men	žene Women	ukupno Total	muškarci Men	žene Women		
Ukupno	49,4	26,8	22,6	100,0	100,0	100,0	45,8	Total
Manje od mjesec dana	Less than 1 month
1 do 5 mjeseca	4,9	2,7	(2,2)	9,9	9,9	(9,8)	(45,5)	One to 5 months
6 do 11 mjeseci	3,9	2,1	(1,8)	7,8	7,7	(8,0)	46,7	6 to 11 months
12 do 23 mjeseca	6,5	3,5	3,0	13,1	12,9	13,2	46,3	12 to 23 months
2 godine i duže	32,6	17,7	14,9	66,0	66,1	65,9	45,7	2 years and longer

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

5 – 12. NEAKTIVNO STANOVNIŠTVO KOJE NE TRAŽI
POSLO PO POLU I REGIONU, CRNA GORA 2012

INACTIVE POPULATION NOT SEEKING WORK
BY SEX AND REGION, MONTENEGRO 2012

	Crna Gora / Montenegro					Main reason for not searching a job
	Crna Gora Montenegro	primorski region Coastal region	centralni region Central region		sjeverni region Northern region	
			svega Total	od toga of which Podgorica		
Glavni razlog zbog kojeg lice ne traži posao:	Muškarci i Žene / Men and women					
Ukupno	249,5	59,7	108,3	61,5	81,6	Total
Obrazovanja ili obuke	64,7	14,8	30,1	18,0	19,7	Education or training
Penzije	96,2	24,7	44,8	23,6	26,7	Retirement
Bolesno lice ili invalid	9,7	(2,2)	2,6	1,4	4,9	Illness or disability
Vodi računa o djeci ili nezbrinutim odraslim osobama	(3,0)	.	1,5	0,8	((0,9))	Looking after children or incapacitated adults
Drugih ličnih ili porodičnih obaveza	36,8	9,9	14,2	8,4	12,7	Other personal or family reasons
Uvjerenja da ne postoji posao	14,4	(0,4)	6,1	(4,2)	7,9	Belief that no work is available
Drugih razloga	24,2	6,9	8,7	4,9	8,5	Other reasons

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

5 – 13. NEZAPOSLENA LICA PREMA STEPENU
OBRAZOVANJA I POLU, CRNA GORA 2012

UNEMPLOYED PERSONS BY SCHOOL
ATTAINMENT AND SEX, MONTENEGRO 2012

	u hiljadama / in thousands			%			% Žene % Women	
	ukupno Total	muškarci Men	žene Women	ukupno Total	muškarci Men	žene Women		
Ukupno	49,4	26,8	22,6	100,0	100,0	100,0	45,8	Total
Bez škole i nepotpuna osnovna šk.	(1,0)	((0,6))	(0,5)	((2,1))	.	(2,1)	46,4	Less than primary education
Osnovna škola	6,8	3,5	3,3	13,7	13,1	14,5	48,4	Primary education
Stručno obrazovanje nakon osnovne škole	6,9	4,5	2,5	14,0	16,7	10,9	35,5	Vocational education after primary school
Srednje opšte obrazovanje	(3,1)	((1,5))	(1,6)	(6,2)	((5,5))	(7,1)	52,4	Secondary general education
Srednje stručne škole	24,7	13,4	11,3	50,1	50,0	50,2	45,9	Secondary vocational educat.
Više i visoko stručno obrazov. od toga	(6,8)	(3,4)	3,4	(13,8)	(12,7)	15,2	50,3	Tertiary education of which
Više stručno obrazovanje	(1,4)	.	((0,6))	(2,8)	.	((2,6))	.	First stage of tertiary educat.
Fakultet, akademija ili visoka škola, doktori i magistri nauka	(5,5)	(2,6)	2,9	11,1	(9,7)	12,6	52,3	Second stage of tertiary education, bachelors', masters, or doctors' degree

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

**5 – 14. PROSJEČNE ZARADE PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI**

**AVERAGE EARNINGS BY NACE
SECTORS**

	Zarade <i>Earnings</i>		Zarade bez poreza i doprinosa <i>Earnings without taxes and contributions</i>		Indeksi prosječnih zarada bez poreza i doprinosa-2012 <i>Index of average earnings without taxes and contributions-2012</i>		
	2011	2012	2011	2012	nominalni <i>Nominal</i>	realni <i>Real</i>	
UKUPNO	722	727	484	487	100,6	96,7	TOTAL
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	903	894	605	599	99,0	95,2	Agriculture, forestry and fishery
Poljoprivredna proizvodnja, lov i prateće uslužne djelatnosti	990	950	663	636	95,9	92,1	Agricultural production, hunting and following service activities
Šumarstvo i sječa drveća	368	331	247	222	89,9	86,3	Forrestry and logging
Ribarstvo i akvakulture	325	354	218	237	108,7	104,4	Fishery and aquaculture
Vađenje ruda i kamena	952	1054	638	707	110,8	106,6	Mining and quarrying
Vađenje uglja	1 083	1 114	726	747	102,9	98,8	Coal mining
Vađenje ruda metala	871	1 167	584	782	133,9	128,6	Mining of iron ores
Ostalo rudarstvo	481	323	322	217	67,4	64,7	Other mining
Uslužne djelatnosti u vezi sa rudarstvom	186	-	125	-	-	-	Service activities related to mining
Prerađivačka industrija	734	773	492	519	105,5	101,4	Processing industry
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	380	384	255	258	101,2	97,2	Production of food
Proizvodnja pića	1 231	1 136	825	761	92,2	88,6	Production of beverages
Proizvodnja duvanskih proizvoda	691	757	463	507	109,5	105,2	Production of tobacco products
Proizvodnja tekstila	686	582	459	390	85,0	81,6	Production of textile
Proizvodnja odjevnih predmeta	281	386	188	259	137,8	132,3	Production of garment
Proizvodnja kože i predmeta od kože	304	340	204	228	111,8	107,4	Production of leather and leather products
Prerada drveta i proizv,od drveta, plute,slame	401	337	268	226	84,3	81,0	Processing of wood and production of wood, cork, straw
Proizvodnja papira i proizvoda od papira	249	298	167	199	119,2	114,5	Production of paper and paper products
Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	471	533	316	357	113,0	108,5	Printing and reproduction of audio and video recordings
Proizvodnja koks i derivata nafte	-	-	-	-	-	-	Production of coke and refined petroleum products
Proizv,hemikalija i hemijskih proizvoda	843	513	566	344	60,8	58,4	Production of chemicals and chemical products
Proizv,osnovnih farmaceutskih proizvoda	862	970	578	650	112,5	108,0	Production of basic pharmaceutical products
Proizv,proizvoda od gume i plastike	234	392	157	263	167,5	160,9	Production of rubber and plastic
Proizv, proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	436	436	292	292	100,0	96,1	Production of other non-metallic mineral products
Proizvodnja osnovnih metala	1 117	1 218	749	817	109,1	104,8	Production of basic metals
Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina	585	617	393	414	105,3	101,2	Production of metal products, except machinery
Proizvodnja kompjutera,elektronskih i optičkih proizvoda	524	642	351	430	122,5	117,7	Production of computers, electronical and optical products
Proizvodnja električne opreme	421	458	282	307	108,9	104,6	Production of electrical equipment
Proizvodnja mašina i opreme na drugom mjestu nepomenuta	1 015	1 083	680	726	106,8	102,6	Production of machinery and equipment not elsewhere specified
Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	-	-	-	-	-	-	Production of motor vehicles, trailers and semi trailers
Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava	-	-	-	-	-	-	Production of other transport equipment
Proizvodnja namještaja	340	347	228	232	102,1	98,1	Production of furniture
Ostale prerađivačke djelatnosti	749	1 165	502	783	155,9	149,8	Other production activities
Popravka i montaža mašina i opremen	773	802	518	537	103,7	99,6	Repair and installation of machinery and equipment
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	1 362	1 311	914	878	96,1	92,4	Supply with electrical energy, gas and steam
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	1 362	1 311	914	878	96,1	92,4	Supply with electrical energy, gas and steam

5 – 14. PROSJEČNE ZARADE PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTIAVERAGE EARNINGS BY NACE
SECTORS

/nastavak/

/continued/

	Zarade <i>Earnings</i>		Zarade bez poreza i doprinosa <i>Earnings without taxes and contributions</i>		Indeksi prosječnih zarada bez poreza i doprinosa-2012 <i>Index of average earnings without taxes and contributions-2012</i>		
	2011	2012	2011	2012	nominalni <i>Nominal</i>	realni <i>Real</i>	
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	647	692	434	464	106,9	102,8	<i>Water supply, waste water management</i>
Skupljanje, obrada i distribucija vode	691	729	463	489	105,6	101,5	Collection, processing and distribution of water
Uklanjanje otpadnih voda	-	-	-	-	-	-	Waste water disposal
Skupljanje, obrada i odlaganje otpada, ponovno iskorišćavanje	678	702	455	471	103,5	99,4	Collection, processing and disposal of waste, re-use
Čišćenje životne sredine i druge aktivnosti	597	637	400	427	106,8	102,5	Cleaning of environment and other activities
Građevinarstvo	607	594	407	398	97,8	94,0	<i>Construction</i>
Izgradnja zgrada	627	577	420	387	92,1	88,5	Building construction
Izgradnja ostalih građevina	635	677	425	454	106,8	102,6	Other buildings construction
Specijalizovani građevinski radovi	503	531	337	356	105,6	101,5	Specialized construction activities
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	466	494	312	331	106,1	102,0	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	324	519	217	348	160,4	154,1	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na veliko osim trgovine motornim vozilima i motociklima	477	531	319	356	111,6	107,2	Wholesale except trade of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na malo osim trgovine motornim vozilima i motociklima	460	459	308	307	99,7	95,7	Retail trade except trade of motor vehicles and motorcycles
Saobraćaj i skladištenje	814	835	546	560	102,6	98,6	<i>Transportation and storage</i>
Kopneni saobraćaj, cjevovodni tr ansport	620	614	416	412	99,0	95,1	Land transport, pipeline transport
Vodeni saobraćaj	1 140	1 136	764	761	99,6	95,7	Water transport
Vazdušni saobraćaj	1 426	1 307	956	876	91,6	88,0	Air transport
Skladištenje i prateće aktivnosti u saobraćaju	896	946	602	634	105,3	101,2	Storage and following activities in transport
Poštanske i kurirske aktivnosti	813	772	546	517	94,7	91,0	Postal and courier activities
Usluge smještaja i ishrane	583	570	391	383	98,0	94,2	<i>Accommodation and food services</i>
Smještaj	600	607	403	408	101,2	97,3	Accommodation
Djelatnost pripremanja i posluživanja hrane i pića	330	301	222	202	91,0	87,4	Activity of preparing and serving of food and beverages
Informisanje i komunikacije	1 083	1 125	726	755	104,0	100,0	<i>Informations and communications</i>
Izdavačke djelatnosti	784	756	526	507	96,4	92,6	Publishing activities
Filmska, video i televizijska produkcija, snimanje	643	715	431	479	111,1	106,8	Movie, video and television production, recording
Programske aktivnosti i emitovanje	680	738	456	494	108,3	104,1	Programming and broadcasting activities
Telekomunikacije	1 470	1 540	985	1 033	104,9	100,7	Telecommunications
Kompjutersko programiranje, konsultacijske i srodne aktivnosti	764	652	512	437	85,4	82,0	Computer programming, consultation and related activities
Informacione uslužne djelatnosti	467	475	313	318	101,6	97,6	Information service activities

5 – 14. PROSJEČNE ZARADE PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTIAVERAGE EARNINGS BY NACE
SECTORS

/nastavak/

/continued/

	Zarade Earnings		Zarade bez poreza i doprinosa Earnings without taxes and contributions		Indeksi prosječnih zarada bez poreza i doprinosa-2012 Index of average earnings without taxes and contributions-2012		
	2011	2012	2011	2012	nominalni Nominal	realni Real	
Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	1 249	1 295	837	868	103,7	99,7	Financial and insurance activities
Finansijske usluge, osim osiguranja i penzijskih fondova	1 370	1 442	919	967	105,2	101,1	Financial services, except insurance and pension funds
Osiguranje, reosiguranje i penzijski fondovi osim obaveznog soc. osiguranja	911	822	610	551	90,3	86,8	Insurance, reinsurance and pension funds, except compulsory social insurance
Pomoćne djelatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	733	827	492	556	113,0	108,6	Auxiliary activities in providing financial services and insurance
Poslovanje sa nekretninama	924	1 179	619	790	127,6	122,7	Real estate business
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	624	641	419	430	102,6	98,7	Professional, scientific and technological activities
Pravni i računovodstveni poslovi	355	606	238	406	170,6	163,9	Legal and accounting activities
Upravljačke djelatnosti, savjetovanje u vezi sa upravljanjem	609	558	408	374	91,7	88,1	Managing activities, consulting related to management
Arhitektonske i inženjerske djelatnosti i inženjersko ispitivanje i analize	685	647	459	434	94,6	90,8	Architectural and engineering activities and engineering testing and analysis
Naučno istraživanje i razvoj	746	938	501	631	125,9	121,0	Scientific research and development
Reklamiranje i istraživanje tržišta	554	831	372	558	150,0	144,1	Advertising and market research
Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti	896	839	601	562	93,5	89,8	Other professional, scientific and technical activities
Veterinarska djelatnost	467	529	314	355	113,1	108,6	Veterinarian activities
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	572	523	384	351	91,4	87,9	Administrative and support service activities
Iznajmljivanje i lizing	319	393	214	263	122,9	118,1	Rent and leasing
Djelatnost zapošljavanja	772	768	517	515	99,6	95,7	Employment activity
Djelatnost putničkih agencija, tur-operatora, usluge rezervacije i prateće aktivnosti	564	568	378	381	100,8	96,8	Travel agencies, tour operators, reservation services and related activities
Zaštitne i istražne djelatnosti	320	306	214	205	95,8	92,0	Security and investigation activities
Usluge održavanja objekata i okoline	542	437	363	293	80,7	77,5	Services of maintenance of facilities and environment
Kancelarijsko-administrativne i druge pomoćne poslovne aktivnosti	731	732	490	489	99,8	95,9	Office administrative and other related business activities
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	741	734	497	492	99,0	95,2	Public administration and defense, compulsory social insurance
Obrazovanje	664	674	445	451	101,3	97,5	Education
Zdravstvena i socijalna zaštita	696	723	467	485	103,9	99,9	Health and social care
Umjetnost, zabava i rekreacija	540	567	362	380	105,0	100,9	Art, entertainment and recreation
Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti	637	680	427	456	106,8	102,6	Creative, artistic and entertainment activities
Djelatnost biblioteka, arhiva, muzeja i ostale kulturne djelatnosti	630	637	422	427	101,2	97,2	Activity of libraries, archives, museums and other cultural activities
Kockanje i klađenje	424	423	285	284	99,6	95,7	Gambling and betting
Sportske, zabavne i rekreativne djelatnosti	647	857	433	575	132,8	127,6	Sport, entertainment and recreation activities
Ostale uslužne djelatnosti	799	679	536	455	84,9	81,6	Other service activities
Djelatnosti udruženja	1 018	1 000	683	669	98,0	94,1	Associations activities
Popravke kompjutera i predmeta za ličnu upotrebu	347	295	233	198	85,0	81,6	Repair of computers and items for personal use
Ostale lične uslužne djelatnosti	521	511	349	343	98,3	94,4	Other service activities